

DIRANAZ

SİNOP HALKEVİNİN AYLIK DERGİSİ

YIL : III

SAYI: — 35

İdare yeri : Sinop Halkeyi

Birinci Kânun 1938

İçindekiler

İnönünün mühim bir nutku	
Bankacılık	Ahmet Özgül
Kağı ve Yol	F. Dikmen
Sinop balıkları	Rıza Tandoğan
Canlara... (Nefes)	F. Dikmen
Sinoba veda	Şükrü Uluğ
Ada Feneri	Ş.S. Kubilây
Kısa haberler	* * *

Derginin sahibi: Sinop Halkevi İdare heyeti

Yazı işleri Müdürü: Cemal Yüksel

(Basıldığı yer: Sinop İl basımevi)

DIRANNA

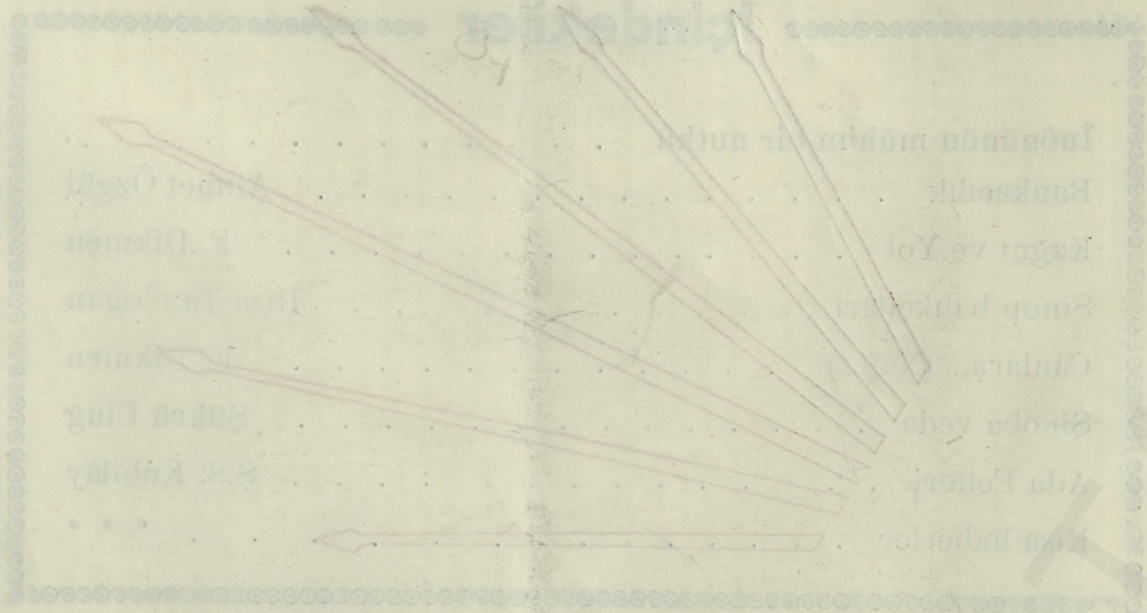
STON HALLSININ AYLIK DERGİSİ

YIL: III

SAYI: 12

İlk Yıl: 1922

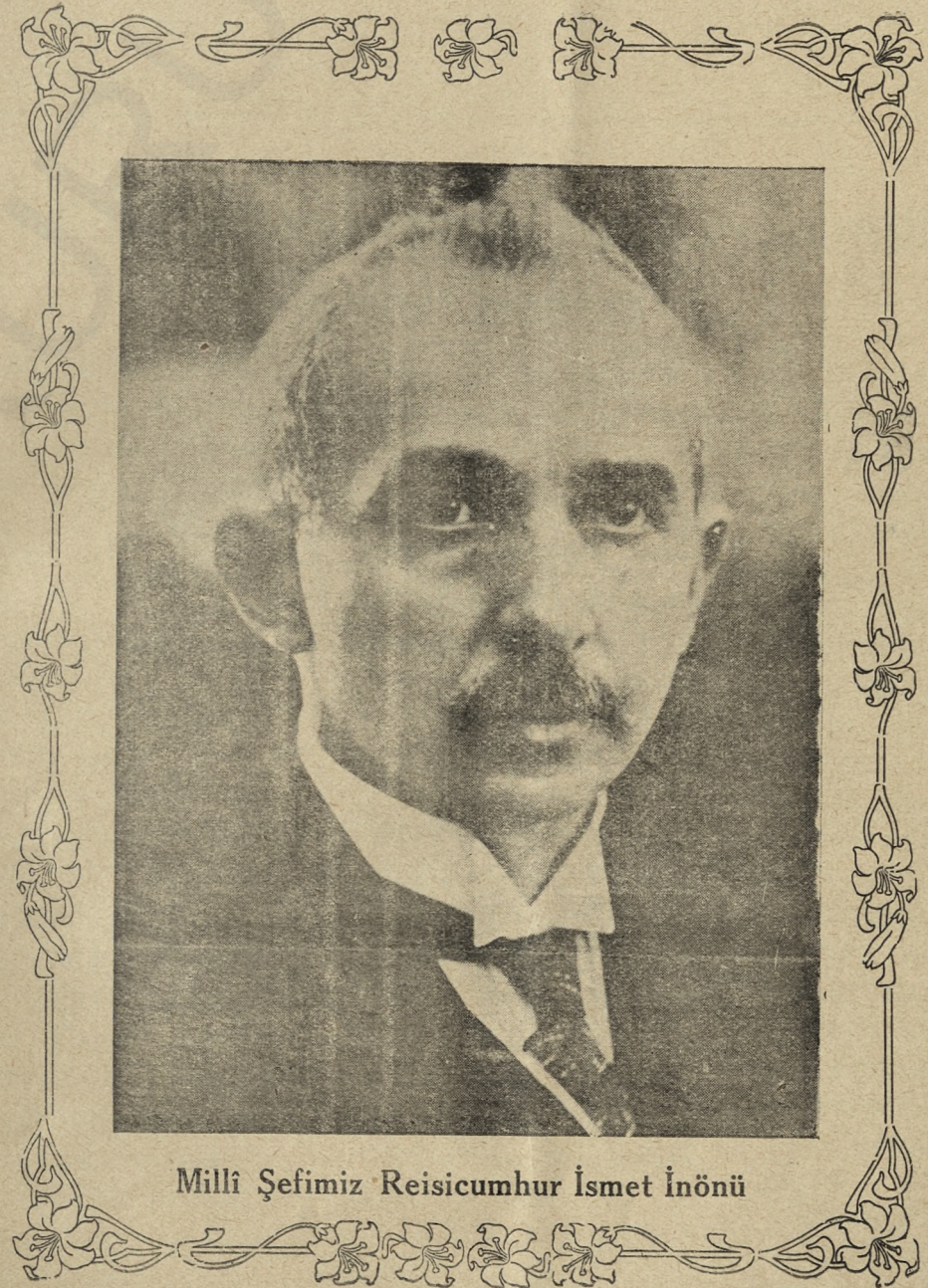
İkinci Yıl: 1923

İlk Yıl: 1922

İkinci Yıl: 1923

Üçüncü Yıl: 1924

Millî Şefimiz Reisicumhur İsmet İnönü

DIRANAZ

Ayda bir dafa çıkar , Sinob Halkevi kültür dergisidir.

YIL : III

SAYI: — 35

Millî Şefimiz İsmet İnönünün mühim bir nutku

Millî Şefimiz Reî-icam-
hur İsmet İnönü, Cumhu-
riyet Halk Partisi büyük
kurultayında aşağıdaki
mühim nutku irad buyur-
muşlardır:

« — Büyük kurultayın
sayın üyeleri,

Büyük Partimizin esas
bünyesinde bugün aldı-
ğınız kalbî ve nizâmî ka-
rarla beni değişmez genel
başkan seçtiniz. Yüksek
teveccühünüzün ve sami-
mî itimadınızın ifadesi
olarak aldığım bu karar-
dan dolayı sizlere teşek-
kür ederim. Bu anda ,
omuzlarımda bulunan ge-
nel başkanlık vazifesini,
Partinin, büyük milleti-
mizin hayrından ve hız-
metinden başka gayesi
olmayan, maksadına uy-
gun bir surette ifa etmek
için bütün varlığımı sarf
edeceğim. Sizlerden ve

Partinin bütün azasından
birlik, beraberlik, yardım
beklerim.

Aziz arkadaşlar m,

Büyük Kurultay, kur-
tuluş mücadelesinin en
evvel işlemeğe başlıyan,
içeriden ve dışarıdan her
türlü insafsız hücumlara
milletimizin maruz kal-
dığı günlerde onun ira-
desini ilân etmek üzere
meydana atılan, en eski
teşkilâtımızdır. Bence,
ebedî Şefimiz Atatürkün,
kendisine kadar ve ken-
disinden sonra, burada
ve diğer memleketlerde
yapılan millî mücadele-
lerden en kıymetli fari-
kasını, bu kurultay ve
onun manası teşkil et-
mektedir. Atatürk, kur-
tuluş mücadelesini, siya-
sî ve askerî sahalarda,
evvelâ kurultayda, sonra
Büyük Millet Meclisi

içinde idare etti. Sulh ve
harbin siyasetini inkıta-
sız bir Millet Meclisinde
idare edebilmek zihniye-
tini ve kudretini, bugün
dahi çok memleketlerde
göremiyoruz. Atatürk,
kurultayları, yalnız mil-
let hayatının lüzumlu bir
mekanizması olarak tak-
dir etmekle kalmazdı,
onu samimî ve derin bir
sevgi ile de severdi. Bü-
yük kurultayın duygu-
sunu söylediğine emin
olarak, bütün gelecek
kurultaylar adına da Ata-
türke karşı hiç bir za-
man solmıyacak olan sev-
gi ve tazim hislerimizi
ifade etmekle şeref du-
yarım.

Arkadaşlar,

Kurultayımızın bu üs-
nomal toplantısı, senelik
Parti toplantılarından
sonra vuku bulduğuna
dikkatî celbetmek iste-
rim. Her biriniz, köyler-

den başlayarak vilâyetlere kadar milletimizin şikâyetlerini ve dileklerini dinlemiş bulunuyorsunuz. Büyük Meclisin ve Cumhuriyet hükûmetinin faaliyetlerine başlıca temel, halkımızın şikâyetlerine ve dileklerine vefa etmek olduğu düşünülürse, Parti teşkilâtımızın genel çalışmalarının, milletin idaresinde ne kadar verimli bir kolaylık olduğu göze çarpar. Şikâyet ve dileğin, bir defada ve bir lâhzada tatmin edilmesi, şimdiye kadar hiç bir millete nasib olmadı ve nasib olmiyacaktır. Ancak, şikâyet ve dilekle hulâsa olunan milletin amelî arzusu, hiç bir teşkilâtta, bizim Partimizin sinesinde olduğu kadar, esas tutulmamıştır. Hepimizin en kıymetli alâkamız, milletin en ehemmiyetsiz zannolunacak şikâyetine kadar vukuf sahibi olmak ve milletin en pahalı ve en güç sayılacak dileklerine kadar tedbir bulmağa çalışmaktır. Kanunlarla ve Büyük Millet Meclisinin emanetleriyle vazife almış olan memurlar, vekiller, hepimiz, millet hizmetinde şeref bulan

vatandaşlar olarak, onun ihtiyaçlarına yetişmek hisleriyle meşbuuz. Büyük küçük bütün vazifelerin, iyi ve temiz ifa olunması, emellerimizin başındadır. Parti toplantılarının temiz ve pürüzsüz çalışmasının sonunda, bu sözlerimde auzu ettiğiniz manayı bularak, muhitlerinize döneceğinizi, ümid ediyorum.

Aziz arkadaşlar

Partimizin, karşısında bulunduğu vazifeler vardır. Vazifelerin, bundan sonra, ehemmiyetleri azalmış değil, daha, ziyade artmıştır. Sağlam bünyeli, yüksek istidatlı asil bir milletin siyasi hayatına, istikamet vermek iddiasındayız. Geçmiş tarihin fırtınaları içinde geç ve eksik kalmış taraflarımızı, sür'atle tamamlamak ve ilerletmek vazifesindeyiz. Milletlerin geçimsiz ve birbirine emniyetsiz bulundukları bir zamandayız. Milletlerin bir aile efradı gibi birbirinin derdlerini anlıyarak, bu küçük kürenin kucagında kardeşçe yaşayabilmeleri aziz emelimizdir. Fakat, arkadaşlar, milletlerin birbirile iyi ge-

çinebilmelerini, yalnız bizim arzumuz temin edemez. Hatta bizim, milletler arasında kopacak muhtemel bir fırtınadan uzakta bulunmamız bile, yalnız bizim tedbirimiz ve kat'i arzumuzla temin edilmeyebilir. Demek ki, kaybedilmiş zamanları telâfi etmeği ve milletimizi sür'atle ilerletip yüksetmeyi, türlü sekteler ve manialara maruz kalmak ihtimalleri içinde, başarmağa mecburuz. Partinin bütün azası, çalışan bir vatanperver olduğu kadar milletin beraberliğini candan seven ve millet kuvvetlerinin hiçbir sebeble dağılmamasına dikkat eden bir vatanperver gibi davranmağa mecburdur. Cumhuriyet Halk Partisinin, bütün vatandaşları kendisinin muhabbet ve hizmet muhitinde toplamaya çalışan zihniyetini, ifade etmiş oluyorum. Şimdi, size, bu zihniyetin, milletin bünyesinde kök salmış olduğunu da göstereceğim. Atatürk gibi her tarihin, her devrin büyük bir kudreti, siyaset sahnesinden maddeten çe-

kildikten sonra da, bütün dünyanın hayret ve takdiri karşısında sabit oldu ki, bu aziz memleketin hiç bir köşesinde ve bu büyük milletin hiç bir ocağında, Cumhuriyet aşkından başka bir hava esmemiştir. On beş senelik türlü müşkülât içinde bir hayattan sonra, Cumhuriyet rejiminin verdiği bu imtihan, onun, zannedildiğinden çok daha sağlam ve derin kökte, sarsılmaz bünyede olduğunu, bütün dünyaya isbat etmiştir. Siz ve hepimiz, büyük acı içinde, bu bahtiyar müşahedeyi yapabildiğimizden dolayı, yürekler dolusu iftihar edebiliriz.

Sayın arkadaşlar,

Partimiz, millet menfaatinde, küçük hislerin üstüne çıkabilen bütün vatandaşları tatmin edecek en sağlam prensipleri, en az teferruatla tespit edebilmiştir. Türkiyenin yenileşmesi ve yükselmesi gibi hiç olmazsa, iki yüz seneden beri devam eden müca-

dele, bizim rejimimizde ve prensiplerimizde, en sade ve amelî ifadesini bulmuştur. Mutlak olarak zikredilen hiçbir siyasi prensip, ifratı ve tefriti, ve türlü şekilde yanlış tatbiki öne sürülerek, tenkid edilmekten kurtulamaz. Partimizin hüviyetini tarif eden altı prensipimiz de, fena ellerde ve yanlış tatbikatla eksik gösterilebilir. Fakat bu gayretler, yersiz ve beyhudedir. Tam ölçüsü verilmediği halde faydasını muhafaza edebilecek, hiçbir ilâc yoktur. Şimdiye kadar ispat ettik ki prensiplerimizi esas olarak daima iyi ellerde bulundurmağa ve tedbirleri, zamanı geldiği vakit cesaretle, fakat daima tedbir ve basiretle tatbik etmeğe çalıştık. Geçmiş zamanın muhasebesi, son zamanlarda, hiçbir milletin siyasi partisine nasib olmamış kadar müspet ve verimlidir. Gelecekte de cesaretle basiretin, bize, aynı müspet neticeleri vadetmekte olduğu-

na, kat'i olarak kaniiz. Anlayışımızda ve idarelerimizde ana hatlarda zâf göstermek şöyle dursun, milletin daima ilerliyen ve yükselen taze ve canlı anlayışıyla, vatanimize, daha geniş feyizler temin edeceğimize kat'iyyen güveniyoruz.

Aziz arkadaşlarım,

Milletimizin en dar muhitlerine ve en küçük ihtiyaçlarına kadar sokulup çare bulmağa çalışmak, önümüzdeki senelelerin çalışmalarında yeni bir harika olacaktır. Halk çocuğu vatandaşlar tarafından, halk içinde geçirilen bu çalışma hayatının, devlet otoritesini, en sağlam bir surette koruyarak, halk idaresinin feyizlerini, en geniş bir surette temin edeceğine, inanıyoruz. Hiçbir koruyucu tedbir, insan vücudünün hasta olmaktan kurtaramadığı gibi, hiçbir milletin bünyesi de, en iyi tedbirler içinde, marazî arızalar göstermekten kurtarılamaz. Fakat, vatandaşlarım

emin olsunlarki uyanık, dikkatli ve vazife hissini beşerî her duyğunun üstünde tutan vazife sahipleri olarak, millet idaresinde lüzumlu görülecek tedbirleri, zamanında ve kararında almakta asla tereddüd etmiyeceğiz. Vatandaşlarımızın, Büyük Millet meclisi etrafında, ve sade bir vatandaş olmakla hayatının bütün gururunu dolduran Reiscumhur etrafında tesanüdü o derecedir ki, icab ederse, bütün Türk milletini, varile ve canile bir hudud üzerinde, şimdiye kadar bu millet tarihinde görülmemiş sürat ve hevesle tophiyabileceği-

mizden asla şüphe etmiyorum.

Aziz arkadaşlarım,

Vatandaşlarda ve teşkilâtı esasiyenin tarif ettiği vatandaşlarda, bu vatanın daimî sahib ve sakinleri sıfatile, emniyet içinde yaşamak huzuru kalbi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve Cumhuriyet hükûmetinin samimî hedefidir. Hiç bir milletin kendisine uygun gördüğü bir tedbir, bizim memleketimizde taklid olunamaz. Hiç bir vatandaş, kanunların kendisine temin ettiği nimetlerden mahrum edilemez. Huzur içinde, müşterek vatanın yükselmesine çalışmak sahası, bütün va-

tandaşlar için açıktır. Bu memlekette, bütün kuvvetleri özünde toplamış olan tek kudretli varlık, Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Onun tedbirleriyle, teşkilâtı esasiyesi ve kanunlarile, hepimiz üzerine teveccüh eden mükellefiyetler ve vazifeler, diğer bütün vazife ve mükellefiyetlerimizin üstünü ve nâzımıdır.

Aziz arkadaşlarım,

Sizi muhabbetle selâmlıyorum. Sizi gönderen teşkilât arkadaşlarımıza ve içinde yaşadığımız millet ve memleket yuvalarına Genel Baş' anınızın sevgi ve saygılarını beraber götürmenizi isterim »

Bankacılık: Türkiye Bankacılığı VE Millî bankalarımızın on beş yıldaki ilerleyişi

Ahmet Özgül

(33 üncü sayının devamı)

Türkiyede Bankacılık:

Türkiyede ilk banka bundan 93 sene evvel hükûmetle yaptıkları bir mukaveleye istinaden galata bangerleri tarafından tesis edilen (İstandul Bankası) olmuştur. 1840 tarihinde ilk defa çıkarılan evrakı nakdiyenin bir kaç sene zarfında tenezzüle yüz tutan bir takım fırsat düşkünlerinin ihtikârane muamelelesine yol açmış ve bu bankanın tesisi sayesinde evrakı nakdiye müstekir bir kıymet ihzar edebilmiştir. Yedi sene devam eden faaliyeti esnasında ahaliyi olduğu kadar hükûmeti de müstefit eden bu bankanın kapanmasını müteakip yeni başdan tenezzül etmeye başlamış ve o sırada zuhur eden kırım muharebesi hükûmetin yeni bir banka açmak teşebbüslerine engel olmuştur. Harbin hitamından sonra İngiliz ve Fransız sermayedarlarile yerli bangerler tarafından hükûmetle yeni bir banka teşkili için muracaatlarda bulunulmuş ve bunlar arasında İngiliz sermayedarlarının teklifi müreccih görülerek merkez idaresi Londurada olmak üzere 1856 tarihinde (Osmanlı Bankası) tesis olunmuştur.

Fakat memleketin ihtiyacı tüccariyesile devletin malî muamelâtını hakkile temin edemediğinden bu bankaya Fransız sermayedarlarının iştirakile sermayesi iki misli artırılmış ve 1863 tarihinde bir devlet bankası olarak yeniden tesis edilmiştir. 1927 tarihine kadar hükûmetin hazinedarlığı umurunu ifa eden banka aynı zamanda bankonot ihracı selâhiyetide verilmişti. Hali hazırda nısfı tediye edilmiş olan 10 milyon sterlin sermayesi olan osmanlı bankasının avrupanın mühim merkezlerinde ve memleketimizin başlıca şehirlerinde şubeleri bulunmaktadır.

İlk millî bankamız 1888 tarihinde hükûmetin nezareti altında teessüs eden (Ziraat Bankası) dır.

Çiftçinin senevi bire karşı 8—10 gibi fahiş ve ezici bir faizle mürahabeciler elinde zebun ve âciz bir vaziyette kaldığını gören tuna valisi merhum Mitat Paşa buna bir çare olarak ruseuk kasabasında 1864 tarihinde memleket sandıkları namile bir teşkilat vücuda getirmişlerdir. bu sandıklara sermaye olarak çiftçinin her sene imeci suretile fazladan eke-

ceği yarım dönüm tarlanın hasılatı tahsis olunmuşdu. Hükümet tarafından gösterilen bu tarlaların hasılatı hükümet memuru ile ihtiyar heyeti tarafından satılarak bedeli mal sandıklarına teslim edilirdi. Bidayette iyi neticeler veren ve bir kaç sene devam etmiş olan bu usul bazı hoşnutsuzluklara sebebiyet verdiğinden ahenk bozulmuş ve sermaye tahsil idilememiştir. Bunun üzerine bütün çiftçilerin beher çift öküzü için yarım kilo buğday vermesi tekrarrür ettirilmiş ve vergi mahiyeti verilen bu usul uzun bir müddetle memleket sandıklarına sermayenin toplanmasına amil olmuştur.

Memleket sandıkları kaza dahilinde 200 lira sermaye teşkil ettikleri takdirde işe başlar menkul ve gayri menkul mukabilinde % 12 faiz ve azami bir sene müddetle çiftçiye ikrazat yapardı. Bir çok kazalarda 2 sene kadar bir müddetle bu şekilde çalışan sandıkların tam bir inkişafa mazhar olamaması ve zamanla inhinata yüz tutması üzerine sandıklara daimi bir varidat menbaı teşkil etmek üzere 1883 tarihinden itibaren aşar virgüsünün onda birinin menafi hissesi olarak tahsisi tekrarrür etmiş ve sandıkların ismi bu tarihten itibaren (Menafi Sandıkları)na tahvil edilmiştir.

Kaza halkı tarafından seçilen dört kişiden müteşekkil bir heyet tarafından müstakilen idare edilen bu sandıkların hükümet tarafından layıkı veçhile bir kayıt ve mürakabeye tabi tutulması bunlardan beklenen fevaidi temin idememiş ve günden güne artan kredi ihtiyaçları karşısında yeni bir teşkilâtın kurulması zaruri

görülmüştür. Bu sandıkları tamamen lağv edilerek bunun mevcudat ve matlubatı ile bil'umum hukuku 1888 tarihinde teşkil edilen (Ziraat Bankası)na devredilmiştir. Sermayesi 10 milyon liraya balığ oluncaya kadar aşar vergisinden alınan menafi hissesinin bankaya verilmesi kararlaştırılmıştır. Ticaret ve Nafia nezaretine bağlı olarak 1926 senesine kadar devam eden bu devre içinde bankanın faaliyeti gayri menkul terhini ve kefâlet mukabilinde zürraa para ikraz etmek, zürraa müteallik işlere tavassutta bulunmak ve tevdiat kabulü gibi mahdut işlere mühasır kalmıştır.

Meşrutiyeti müteakip 1917 senesinde yeni nizamname ile bankayı yeniden işlahat yapılmak istenilmiş ve sermayesi 15 milyon liraya ilâğ olunarak zürradan mada sanayi ziraiye cıbabına ve bu işlerle uğraşan şirketlere arazi ve tevdiat sahiplerine ikrazat icrasına, hayvan tohumluk ve zürrai aletler tedarikile peşin veya taksitle çiftçilere satmasına müsaide verilmiştir.

Cumhuriyet hükümetimiz bankanın millî ekonimik kalkınmasında daha rasyonel ve aktif bir vazife alabilmesini temine 1924 senesinde neşr olunan bütçe kanunu ile bankayı devlet müessesesi şeklinden çıkararak anonim bir şirket haline ifrağ etmiştir. Esas gaye zürrai kredisi terhin olmakla beraber bankaa her türlü bankacılık muamelâtile iştigale müaide veren bu kanunla sermaye 30 milyon liraya çıkarılmış ve bu had doluncaya kadar arazi vergisinden tahsil edilecek 3/32 mikdarın ve bir müddet sonrada yalnız %6 sını bankaya tahsisi muvafık görülmüştür. (Devamı var)

Yurt incelemeleri :

Kağnı ve Yol

— 2 —

F. Dikmen

Şimdi bu kağnilerin, Sinop bölgesinde yapılış ve kullanış tarzını izah edelim:

Bu arabaların köylerde ve köylüler; köy ustaları tarafından yapıldığını bildirmişdik, şeklini bilmeyen, görmeyen yoktur. Fakat ne biçimde yapılmış ve kullanılmakta bulunmaktadır, bu nokta herkesi alâkadar etmez. Biz bu cihete ilgi gösterecek, bu kağnilerin yollar üzerindeki büyük tesirlerini ortaya yayaacağız.

Bilindiği üzere bu kağnilerin iki tekeri vardır. mazısında ağaçtandır. Bu mazıyı arabanın altında mahsusi yerinde karşılıklı ikişerden dört (Karlanğıç) tutar.

Mazı bunların arasında ve ekseriyetle biraz sıkı olarak döner ve bu dönmede hasıl olan ses, yük ile gittiği zaman, fev'kalâde bir gıcırtı ile kulakları tırmalar.

Bunun hele gece yarılari, her kez uykuda iken yoldan g. çtikleri sırada, rüzgârda yoksa, büsbütün gıcırtılı ses şehir içinde âks ederek insanı pek rahatsız eder. bu sesin böyle çikmesi için çare, mazının arabanın altında sıkı sıkıye döndüğü yerine (sabun) tozu dökmek veya sadece sabun sürmekle olur. Tekerlekler üç parçadan mürekkeptir ve yükseklikleri 80—90

santim kadardır. bu tekerleklerin eni yani kalınlığı 3,5—4 santimdir.

Bu üç parçanın birisi üst çember, birisi alt çember, ötekide (ortalık) denilen kısımdan ibarettir. Bunun daha iyi anlaşılması için şöyle bir misal arz edelim: Şehirlerde ve en çok köylerde üzerinde (Katlama) ve (Yufka) pişirmek için kullanılan malûm (Saç) lar vardır.

Bu (Saç) ları üç müsavi kısma ayırdığımızda üst ve alt iki parçası işte o iki (çemberi) ve ikisinin ortasında kalan üçüncü kısımda (ortalığı) teşkil eder. bu üç parçanın birleşmesiyle meydana gelen (Tekerleğin) kenarına (Demir) denilen ve demirci esnafından tedarik edilen 3,5—4 santim eninde demir çubuklar geçirirler.

Bu demirin üzeri beşer onar santim aralıklarla delinerek, sırf buna mahsus yapılmış hususi biçimde çivilerle t-kere tesbit edilir. İşte bu çiviler, yolların baş belâsıdır. Bu belânın yolda yaptığı tahribâtı mahsus tetkik etmişizdir.

Ancak bunu anlaya bilmek için yüklü bir (Kağnı) nın, hele o (Mazı) sı fazla sıkı olanından birisinin (Şosa) lar üzerinde nasıl harabiyete sebep olduğunu beraber yol giderek yürüyerek tetkik etmek gerektir.

Yukarda tekerleğin üç parçadan mürekkep olduğunu bi'dirmiştik. Bunlardan ortaya düşen ve (Ortalık) denilen kısım, diğer üst ve alt parçalarla birleşeceği yüzlerinden iki yerinde oyulur, delinir, buralara (Tarak) denilen kazıklar geçirilir ve bunların her iki uçlarıda üst ve alt (Çenber) denilen münhanilerin kendine karşı gelen taraflarındaki açılan gine böyle oyuklara sokulur, öyleki, bir birine eyice bağlandıkları, sıkıca hiç bir aralık kalmadan tesbit edildikleri vakit bütün bir parçadan yapılmış bir teker şeklini alır. Sonra bu tekeri araba sakızı denen malûm katıran ile katıranlarlar soğuğa, sıcağa tabamül eder.

Çünkü bir çok defalar görüldüğü üzere bu (Kağnı) lar köy evlerinin yanlarında, önlerinde açıkta dururlar. Pek azı damda veya kuruluk altındadır.

Tabii açıkda duranlar, rüzgara, yağmura, sıcağa... maruzdur ve bundan müteessir olmamaları gerektir. Bu katıranlama hep bundan ötürü yapılır.

Şimdi bu (Kağnı) lara köylüler, neden bu kadar bağlanıyor, niçin böyle zahmetli bir şekilde kullanıyorlar? Sinop ilinde, denize doğru inen sahil mıntakasının bir çok yerleri en ziyade Sinop ile Ayancık arasında ve sinoba yakın ince burun, sarı kum, çobanlar, kızıl abalı bataklık mıntakası dahilindeki yerlerde bu arabayı köylülerin kullanmasını tabiat sanki mecburî kılmıştır diyebiliriz.

Çünkü (Sinop ili) nin çok yeri dağ-

lıktır. Arızalıdır. Bir çok dere ve çay geçitleri vardır sonra, memleketin odun, kömür ihtiyacının temin edildiği bölge gayet fazla sık ormanlık pürnarlık, çalılık, geçitsiz, yolsuz, çok yerleri hafif yeşilliklerle bezenmiş, yer yer düzlük az sulaktır.. Yine bir çok yerleri etrafını sık ağaçların kapladığı ve her mevsimde sâhası genişleyen veya azalan fazla su altı ve tam (Batak) larla çevrelenmiş bulunur. Bu yerlerin elverişli kısımlarına odun için ve ekdikleri mısırı almak için ancak böyle (Tekeri) dönmeyüp, (Mazı) sı ile beraber dönen ve târifimiz olan (Kağnı) lara girilir ve gidilir.

Çünkü aralıklı ve tekeri dönen araba olursa, teker pek serbes döndüğü için ve sonra enişli yokuşlu yerlerde zabt ve tesbit itmesi pek zor olacağından kağnı zamanında ormanlık, arızalı, daracık geçit ve yarmalarda ekseriyetle çamura batarak ve yana yatarak geçtiği için bu zorluklara dayanamaz, kırılır, aralıklı parmaklıklı tekerin tedariki her zaman için köylerde mümkün olamadığından ve bu arabayı her zaman köylünün tedarik edebilmesi kolaylığı mevcut bulunduğundan köylü bu sebeplerden ötürü bu kağnıyı bırakmamak zorunda kalıyor. yani arazinin vaziyeti, geçirilen hayatın icabı bu kağnıyı buralarda arattırıyor.

Şu hale göre, (Kağnı) köylüye lâzımdır, hele böyle dağlık ve yer yer bataklık sahalar olursa... Mesela sinoba 3-5 saatlik uzaklıkta ve sarı kum, karabağ, dibekli, karaca kise, çoban köy, saraycık, kara göl... Mıntakaları ve odun için her mevsimde girilen ve bir çok bataklık yerleri bulu-

nan araziden geçen yollardan sonra söğüt düzleri. büyük mezarlık, sarıklı mezarlık, bayram boğazı, ve değirmen dere ve daha birçok yerlere varup gelmek ancak böyle ve bu şekildeki vasıtalarla olabiliyor.

Buna mukabil, bu arabaların şosaları tahrip etmesi, şehire gelirken ağır yük altında ince bir tekerin, malum çivileri ile birlikte yolu tazyik ve çizerek geçmesi hoş görülmemeli-

dir! diyeceğiz. Evet; buna verilecek cevap; köylü (Kağnıyı) köyde, dağda, bağda kullanmalı.. Fakat şehire gelirken, tekeri döner, mazısı sâbit, parmaklıklı şehir aarbaları gibi yerine göre iki, yerine göre dört tekerli ve hayvana zorluk vermez, yola fazla tazyik ve çizi yapmaz, şosalar üzerinde kötü tahribat eserleri bırakmaz arabayı kullanmakta rehberlik etmek, kolaylık göstermek, yardım etmek lâzım gelir kanaatindeyiz.

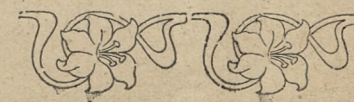
Sinop Balıkçıları

Rıza Tandoğan

Kismetini keşfeder suyun mavi renginden,
Gözlerini ayırmaz gece, gündüz enginden
Karadeniz uşağı Sinop balıkçıları.

Çalışmayı çok sever, tanımaz pazar, salı
Kendi eliyle yapar kayığı ve sandalı
Fırtına ıslık çalsa, buz tutsa da her yalı
Elden bırakmaz ağı Sinop balıkçıları.

Kayığını yürütür yay gibi iki kolu,
Dalgaya dudak bükür, gece şaşırılmaz yolu
Her dönüşte teknesi ağzına kadar dolu
Ucuz satar balığı Sinop balıkçıları

Canlara.... (Nefes)

F. Dikmen

Her sonsuz emelden, hırslardan uzak
Biz bu tekkede dönenlerdeniz
Soyumuz yücedir, suyumuz berrak
(Aşk) ile (can) lara sunanlardanız

Düşünme, acaba, bu tekke nerde?
Hiç yorme kendini, hiç sokma derde
Bir göz sal dört yana, bak güzel yurde
Biz hep bu ocakta yananlardanız

Yurdun, kimi dağ, kimi düzendeyiz
Her şeyin yenisi ve özündeyiz
(Hakikat aşkı), nur izindeyiz
Biz gerçeğe tapan, kananlardanız

Gamı, neşe kılmak bir (aşk) işidir
O (serden geçenler) hep er kişidir
(Aşk) nedir anlayan, bunu eşitir
Biz ülkü atına binenlerdeniz

(Ülkü) müz (tekke) de öz aşk saçmaktır
(Gönül) ler feth edüp (gönül) açmaktır
(Gülüstan) dan, elde (destan) geçmektir
Do!uysak, burada dinenlerdeniz

Yurd için şehirde, köyde bir kuluz
Çoraklar şenletir, çağlar hoş seliz
Bacada tünemez, bağ da bülbülüz
Gül, lâle, sünbüle ... konanlardanız

(Emirik) aşk, hieran bir zevkdir bize
Bıkmay z ersek de çok kışa, yaza
(Can) lar gelmesede şöyle diz dize
Gönülden saygılar sunanlardanız

Genç istidatlar

(SİNoB) a VEDA

Şükrü Uluğ

Gecenin siyah tülü sıyrılırken koynundan,
Gemimiz çıkıyordu pırıltılı Koy'undan.
İçime damla damla ayrılık zehri aktı,
Yaşaran gözlerimi, gurbet acısı yaktı.

Rüzgarlar gibi e-şem bağlarından gül dersem,
Beyaz dalgalar gibi kumlarında can versem,
Otlar gibi sararsam diken olsam dağında,
Ben herşeye razıyım: te'r, senin toprağında.

Canlanıyor gözümde hep eski hatıralar,
Tazelendi gönlümde kapanacak yaralar.
Güze! SİNOP... Elveda, güzel diyâr diyoruz,
Yıldızlar, Gemi, Deniz gidiyor, gidiyoruz...

Ada Feneri

Nesir

Ş.S. Kubilây

Onu hervakit, içim ürpererek görmek isterim. Çocukluk ve gençlik hatıralarım arasında çok hey'ecanlı bir yer tutan ada feneri' benim için âdetâ bir sevgi senbolidir. Zaten ada, Başlı başına sevgili bir varlığın ifadesi değildir? Fenerse, o altın yüzüğü zerbercet bir taşı oluyor.. Kim nederse desin adayı ve feneri ziyaret etmek, bende ilahi râşelerin uyanışı demek oluyor.. Orada her kul köğlerin sonsuz derinliklerini, dört bir tarafda bütün dekolta ve dılberliğile, cömertliğile uzanan ufukların zümrütten, akşamları ve sabahları ise yakutdan örülmüş realitesini bütün varlıkla temaşa eder...

Bu temaşada hayranlığın, ve tabiata karşı ac'zlerimizin ve şaşkınlığımızın tezahuratı biliriz.

Güzel adanın zümrütten örülmüş tatlı kıvrımlarını aşıyorsunuz..

İpekten bir ruzkânın hölyahı yelpazesi ruhunuzu ateşliyor..

İçinizde, damarlarıңызda hayret verici tatlı bir çırpını var..

Nabızlarınızın vuruşları gençliğin marşını çalıyor.. Son son kayalıkların üstüne taştan örülmüş bir heykel gibi bırakılmış, beyaz, sevimli, kubik bir bina, sizi ta içinizden kucaklayarak öpüyor..

İşte burası beklediğimiz sevginin yuvasıdır. Hani oraya onsekiz sene evvel bir kere daha gitmiş ve okulumuzun ikinci sınıf arkadaşları ile gençliğin ve sevginin bir çiçek demeti gibi uzanan marşını çalmıştık; ve denizden bize uğultulu akislerle dolu cevaplar gelmişti. Bugün ne o ruhtan, ne o gençlikten eser kalmamış. ağzımızdan düşen kuru bir ışılgın ıslak dögüntüleri uzanıyor ve denizden akis gelmiyor!.. Eyvah!..

KISA HABERLER

Ş C. H. Partisi il kongresi Vali ve Parti başkanımız Fehmi Vuralın başkanlığında yapılarak kongreye arz idilen dilekler üzerinde incelemeler yapıldıktan sonra ilyönkurul asıl ve yedek üyeleriyle büyük kurultaya gidecek üyeler ayırd edildikten sonra kongreye son verilmiştir.

Ş Yerli mallar haftasında evimiz salonunda defterdar Hamit Koç, Dilâver Can ve Naim Ardor tarafından ekonomi mevzulu birer konferans verilmiştir.

Ş C. H. Partisinin büyük kurultay delegeliklerine İzzet Koca, Enver Kök, Mustafa Turan, Mehmet Oruç seçilmişlerdir.

Ş Cumhuriyet Halk Partisi ilyönkurul üyeliklerine İzzet Koca, Tevfik

Turan, Macit Tekinalp, Naim Servet, Hüseyin Batur, Abdi Konukcu, İsmail Kırımı, Galip Kaya seçilmişlerdir.

Ş Dört senelik içtima devresi biten vilâyet umumî meclis azalarının yeniden seçimleri yapılmıştır.

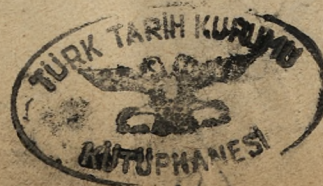
Ş Ayın yirmi yedinci günü Ankarada toplanacak birinci ziraat ve köy kalkınma kongresına Vilâyet delegesi olarak İzzet Koca, Enver Kök, Mustafa Turan Mehmet Oruç oğlu seçilmişlerdir.

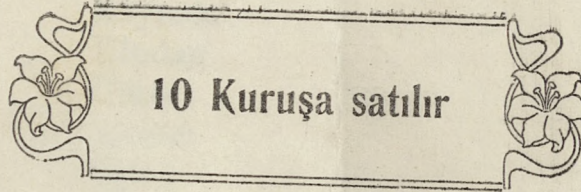
Ş Samsun grubu futbol müsabakasına iştirâk etmek üzere Samsun gitmiş olan Kastamonu futbolcuları dönüşte havanın bozukluğundan dolayı Sinoba çıkarak bir gün şehrimizde kaldıktan sonra kara yolile Kastamonuya gitmişlerdir.

Halkevleri Dergileri

Halkevinin adı	Derginin adı	Kaç günde bir çıktığı
Adana	Görüşler	Aylık
Afyon	Taşpınar	»
Amasya	Yeşilirmak	»
Antalya	Türk Akdeniz	İki aylık
Bafra	Altın Yaprak	Aylık
Balıkesir	Kaynak	»
Bursa	Uludağ	Üç ayda bir
Burdur	Ülker	Aylık
Artvin	Çoruh	İki ayda bir
Denizli	İnanç	Aylık
Diyarbakır	Karacadağ	»
Elâzığ	Altan	»
Eminönü	Yeni Türk	»
Eminönü	Halk Bilgisi Haberleri	İki ayda bir
Kayseri	Erciyeş	Aylık
Eskişehir	Halkevi	»
Giresun	Aksu	»
İsparta	Ün	»
İzmir	Fikirler	Onbeş günde bir
Kars	Doğuş	Aylık
Konya	Konya	»
Manisa	Gediz	»
Mersin	İçel	»
Merzifon	Taşan	»
Milâs	Yeni Milâs	»
Muğla	Muğla	»
Niğde	Akpınar	»
Niksar	Ülker	»
Trabzon	İnan	»
Samsun	19 Mayıs	»
Sinop	Dıranaz	»
Sivas	Ortayayla	»
Yozgat	Bozok	On beş günde bir
Zonguldak	Kara Elmas	Üç ayda bir

Derginin yazı şartları :

Dergiye gönderilecek yazılar kâğıdın yalnız bir tarafına daktilo ile yazılarak altına el yazısı ile imza ve açık adres konulmalıdır.

Gönderilen her yazının dergiye derci mecburi değildir.

Dergiye derc edilmeyen yazılar geri gönderilmez.

Dergiye ait yazı ve müracaatlar Yazı İşleri Müdürlüğüne yapılmalıdır.

Derginin Yıllığı (100) kuruştur